

In Memoriam Prof. Dr IVAR TRÄGÅRDH

16-IX-1878 – 22-V-1951

door

G. L. VAN EYNDHOVEN

Wederom is een van onze ereleden weggevallen. Ditmaal was het Prof. Dr Ivar O. H. TRÄGÅRDH, Stockholm, erelid sedert 1948, die na een langdurige periode van lichamelijke achteruitgang op 72-jarige leeftijd is gestorven.

Geboren te Järfälla in het district Stockholm, promoveerde hij in 1905, waarna hij werd aangesteld als privatdocent aan de universiteit te Uppsala. In 1910 werd hij assistent van de entomologische afdeling van de Centralanstalt för Jordbruksförsök te Stockholm. Daarna (1915—1944) werd hij professor en hoofd van de Skogsförsöksanstalt te Experimentalfältet bij Stockholm. In 1944 werd hij gepensionneerd, doch hij bleef actief werkzaam en mocht zijn werkkamer aldaar behouden.

Met TRÄGÅRDH is een man heengegaan, die zowel op entomologisch als op acarologisch gebied grote bekendheid verwierf. In zijn laatste functie had hij gelegenheid zich daaraan ten volle te wijden. De bos-entomologie had zijn speciale belangstelling. Over de insecten schreef hij 141 publicaties, van welke „Svenska Skogsinsekter” (Zweedse bosinsecten) wel het bekendste is. Bovendien schreef hij vele populaire artikelen in de Zweedse couranten en daarnaast publiceerde hij nog 69 geschriften op het gebied van zijn meest geliefde studie, de *acari* (mijten).

Veel acarologisch materiaal, zowel Zweeds als uit andere delen der wereld, heeft hij bewerkt. Ten dele had hij dit op eigen reizen verzameld (o.a. Egypte, Soedan, Natal en Zoeloeland), anderdeels was het van expedities afkomstig. Talrijke dieren uit het Laplandse rotsgebergte en uit de poolstreken heeft hij beschreven, ook uit het Zuidpoolgebied. Voorts werden door hem en zijn medewerkers vele onderzoeken verricht in verband met de bodemfauna, in welke de mijten zo'n grote rol spelen. De laatste jaren hield hij zich vooral bezig met morfologische studiën over de *Mesostigmata*, een groep van acari wier systematiek nog veel problemen opwerpt.

In totaal omvat zijn acarologisch werk omstreeks 1600 pagina's druks met o.a. 56 nieuwe genera, 171 novae species en 23 nieuwe variëteiten. Helaas gingen zijn ogen de laatste jaren sterk achteruit, zodat hij ten slotte niet zelf meer kon prepareren en tekenen. Veel heeft hij in die jaren te danken gehad aan zijn medewerker Dr MAX SELLNICK, zelf ook acaroloog, die het werk voor hem verrichtte waarvoor zijn ogen tekort schoten. Dr SELLNICK was ook zo vriendelijk mij een aantal gegevens voor dit In Memoriam te verstrekken.

In 1948 werd TRÄGÅRDH benoemd tot Erelid onzer Vereniging. In datzelfde jaar trad hij op als President van het VIIIe Internationale Congres voor Entomologie te Stockholm en verscheidene onzer leden hebben toen gelegenheid gehad persoonlijk met hem kennis te maken. Hij was een prettige en hulpvaardige persoonlijkheid, maar reeds in 1948 verhinderde zijn gezondheidstoestand hem zich tijdens het Congres ten volle te geven. Zelf had ik het genoegen hem op de slotzitting van

genoemd Congres als Secretaris der N.E.V. zijn diploma van erelidmaatschap te overhandigen.

Wij hadden hem gaarne in ons land gezien ten tijde van het IXe Internationale Congres voor Entomologie, dat nu juist zal worden gehouden. Alles was in Zweden voor zijn reis geregeld, doch zijn gezondheid ging zienderogen achteruit. Ik weet echter, hoezeer hij er zich op verheugde naar Amsterdam te zullen gaan en tot het laatst aan toe heeft hij hoop gehad toch nog tijdig te zullen herstellen.

Haarlem, Floraplein 9, Juli 1951.

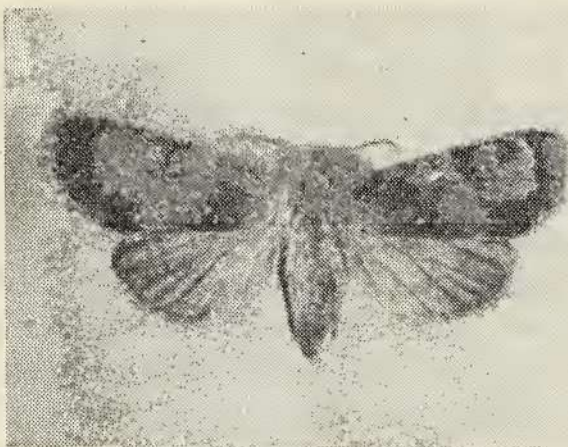
Korte mededelingen

De witte vlekken van *Vanessa atalanta* L. Naar aanleiding van de artikelen van wijlen Dr D. MAC GILLAVRY en van Mevr. H. MARTIN-ICKE, resp. Ent. Ber. 12 (294) : 453 en 13 (297) : 48, heb ik de exx. uit mijn collectie nauwkeurig bekeken.

Bij dieren, die in verse toestand gedood en geprepareerd waren, kon ik bij zon- en sterk kunstlicht waarnemen, dat de grote vlek sterker en witter terugkaatst dan de kleine. Als men er niet speciaal op let, dan ziet men dat echter over het hoofd. Het is niet meer dan natuurlijk, dat bij levende dieren dat verschil veel groter is en zonder meer gezien kan worden

I. A. KAIJADOE, Regentesselaan 16, Oegstgeest.

Apatele tridens Schiff., f. *virga* Tutt. In het najaar van 1948 kwam de heer A. DE BOER uit Landsmeer met een prachtige afwijkende *tridens*

bij me, die hij dat jaar uit een bij zijn woonplaats gevonden rups gekweekt had. Het was het eerste Nederlandse ex., dat ik van f. *virga* zag. Wat in de Cat. als zodanig vermeld is, IV : (209), is geen *virga*. De vergissing is ontstaan doordat TUTT bij *psi* en *tridens* een vorm beschreef met dezelfde naam, maar met verschillende diagnose. Die bij *Ap. psi* L. is goed, terwijl de beschrijving van de *tridens*-

vorm moet luiden : Wortel- en achterrandsveld der voorvls. verdonkerd. Behalve uit Engeland en Nederland is de vorm ook bekend uit Denemarken. HOFFMEYER (1949, De Danske Uglers : 18) beeldt het tot nog toe enige bekende Deense ex. af.

Vrijwel zeker is f. *virga* recessief ten opzichte van de normale vorm en daardoor zo zeldzaam. De heer W. NIJVELDT maakte de uitstekend geslaagde foto. — Lpk.

Xylocopa violacea L. Regelmatig worden in het Zuiden des lands exemplaren van *Xyl. violacea* gevonden. Men zij er echter op bedacht, dat deze bij in Frankrijk samen met *Xylocopa vaga* Gerst. vliegt. *X. violacea* heeft in beide geslachten gedeeltelijk rose gekleurde sprieten, terwijl die van *vaga* geheel zwart zijn. Aangezien andere soorten van het geslacht hier zeker niet zullen voorkomen, kunnen we met dit kenmerk voor voorlopige diagnostiek volstaan. — Kr.